

njegov interes, pa su i njegovi prilozi u toj oblasti od znatne vrednosti. Njegova je *Kultura byzantská. Její vznik a význam* (1917) koji je na srpsko-hrvatski preveo njegov učenik, pokojni prof. Milan Prelog (1924). Kao odličan poznavalac ruske istorije, (s kojom se bavi još od svojih moskovskih i petrogradskih poseta i rada u tamošnjim arhivama 1897–8), objavio je *Dějiny Ruska v devatenáctém století* (1907–8) koje je također preveo prof. Prelog (1922), a za ovo srpskohrvatsko izdanje napisao je Bidlo dodatak do u naše dane, gde je dodana literatura za istoriju Rusije u XIX st. — koja je sastavljena na osnovu Bidlove ranije rasprave *Literatura k dějinám ruským devatenáctého století* (1907). Čitav je niz rasprava i članaka iz oblasti istorije slovenskih naroda (poljskog, ruskog i Južnih Slovena, dakako i Čehoslovaka) objavljenih u češkim i stranim časopisima kao i u enciklopedijama, u kojima je razasuto bogato znanje i strog naučni metod kojim se poniralo u dubine postavljenih i rešavanih problema.

Bidlovi pogledi, široki i uvek slovenski, bili su stalno usmereni na slovenski istok. Njega je interesovala u celom njegovom proučavanju filozofija istorije Istočne Evrope pa je tim svojim problemom uveliko razbudio interes i slovenske kao i svetske nauke na međunarodnom istoriskom kongresu u Varšavi (1933) gde je izazvao vanredno zanimljivu diskusiju velikog broja naučnika, u kojoj su sudelovali i pristalice istoriskog materijalizma, iz Sovjetske Rusije (naročito Deržavin). Bidlovo je shvatanje Istočne Evrope u stvari u suprotnosti sa geografsko-ideološkom postavkom poljskog prof. Haleckog (još iz 1923). Bidlova je koncepcija kulturnopolitička. Kao pozitivista Bidlo je odgovorio novom raspravom *Ce qu'est l'histoire de l'Orient Européen quelle en est l'importance et quelles furent ses étapes* (1934) — koja će, iako ne zatvara problem, nesumnjivo biti ugaoni kamen pri definitivnoj izgradnji ovog važnog pitanja. Jer tačno je zapažanje gde Milade Paulove, njegove učenice i vredne naslednice u njenoj *Památky Jaroslava Bidla* da se cena Bidlovim radovima i u tome smeru neće smanjivati nego da će im ona i rasti. „Budovat dějiny Evropského Východu byla dráha nesnadná. Bydlo svým úsilím položil k nim však pevný základ a sám svými spisy, zanechal vědecké dílo, jehož cena se v budoucnosti nezmenší, jehož cena poroste.“

U tome je i trajna veličina Bidlovog životnog delanja.

Viktor Novak

DON VICKO LISIČAR

(12 XII 1879 — 22 XII 1937)

Don Vicko Lisičar rodom je iz Starog Grada na otoku Hvaru. Bogoslovske je nauke svršio u Zadru. Kao sveštenik službovao je na raznim stranama, da završi kao prelat dubrovačkog kaptola. Zanimajući se prošlošću dubrovačkih otoka, punih ruševnim kapelama i crkvicama iz ranog srednjeg veka, on je sa ljubavlju prema tim starinama pribrao lepu i informativnu građu koju je svrstao i razradio u nekoliko manjih monografija, korisnih za prvo snalaženje u prošlosti Lopuda, Koločepa, Dakse, Svetog